§§ 414 a 416 voj. zák. trest., §§ 210 a 212 trest. zák. pro Bosnu a Hercegovinu).

Vražda dítěte není zvláštním druhem vraždy, nýbrž jest vraždou na příbuzných, tresce se však na matce mírněji (nál. kas. dv. ze dne 19. března 1880 sb. č. 242 — viz čl. »Zavraždění dítěte«).

III. Tresty.

Přímý pachatel dokonané vraždy, návodce a ti, kdož bezprostředně ku výkonu vraždy sami ruku přiložili nebo nějak činně spolupůsobili, propadají trestu smrti. Vzdálenější spoluvinníci a účastníci trestají se při vraždě prosté těžkým žalářem od 5 do 10 let, při kvalifikovaných způsobech vraždy pak žalářem od 10 do 20 let. Pokus vraždy prosté tresce se těžkým žalářem od 5 do 10 let, vzdálenější spoluvinníci a účastníci trestají se žalářem od 1 do 5 let. Na pokus kvalifikovaných (těžkých) způsobů vraždy uložen jest však těžký žalář od 10 do 20 let, za okolností zvlášť přitěžujících nastupuje žalář doživotní, vzdálenější spoluvinníci a účastníci, však podléhají trestu žaláře od 5 do 10 let (§§ 136—138 tr. z., §§ 415—417 voj. trest. zák., §§ 211—213 zák. trest. pro Bosnu a Hercegovinu, avšak s tím dodatkem, že trest na pokus vraždy loupežné má jen tehdy místo, nesluší-li vyměřiti trest smrti na loupež s tím spojenou o sobě).

IV. Osnova nového zákona trestního liší po způsobu obecného práva a nových legislací při usmrcení dokonaném v úmyslu někoho zabíti mezi vraždou a zabitím. Usmrtí-li kdo nějakého člověka úmyslně a s rozvahou, trestán jest pro zločin vraždy smrtí (pomocník pak káznicí od 5 do 20 let, kdo však usmrtí člověka úmyslně, avšak bez rozvahy, dopouští se zločinu zabití a propadá trestu káznice od 3 do 20 let nebo vězení od 3 do 5 let, v případu provokace pak trestán jest pro přečin od 1 do 5 let (§§ 216—217). Dal-li se však pachatel pohnouti k zabití na výslovné a vážné přání usmrceného, uložen jest na usmrcení toto jakožto přestupek trest vězení od 6 měsíců do 5 let (§ 219 osnovy).

Vražda loupežná viz Vražda.

Vůle poctivá viz Fides bona.

Vůle poslední viz Pořízení poslední.

Výbava.

Výbava jest to, co rodiče dávají, pokud se týče, dáti jsou povinni svým synům nebo vnukům u příležitosti jich sňatku k ulehčení nákladu se vstoupením ve stav manželský spojeného. Povinnosť rodičů ženichovi dáti výbavu řídí se v podstatě týmiž zásadami jako povinnosť jich zříditi dceři resp. vnučce věno (§§ 1231 resp. 1220—1223 o. o. z.); syn resp. vnuk může tudíž žádati přiměřenou výbavu jen tenkráte, když sám nemá dostatečného jmění a v každém případě toliko jednou (dle § 1223 o. o. z.). Výbavy nelze žádati, jestliže syn se oženil bez vědomí nebo proti vůli rodičů a jestliže ve druhém případě soud uznal, že odpor rodičů proti sňatku jest odůvodněn; ani když rodiče takový sňatek později dodatečně schválí, nejsou povinni synovi dáti výbavu. Výbavu zříditi jest povinen především otec (§ 1220 a 141 o. o. z.), neměl-li by však on dostatečných prostředků, matka, a jestliže by tato nebyla již na živu nebo byla nemajetna, děd a bába se strany mateřské. Výbava budiž přiměřena stavu a jmění těch, kdo jsou povinni ji zříditi (§ 1221 o. o. z.). Nároku na výbavu lze se domáhati toliko v řízení nesporném (oficiosním) (roz. ze dne 31. března 1888 č. 3240, sb. »Gl. U.« č. 10.983; ze dne 19. srpna 1885

č. 9781, sb. »Gl. U.« č. 10.665; ze dne 22. listopadu 1882 č. 9148, sb. »Gl. U.« č. 9190). Slib výbavy (v určité výši) se strany rodičů ženichových není darováním, a může býti tudíž učiněn ve formě jakékoli (roz. ze dne 19. června 1877 č. 3240, sb. »Gl. U.« č. 6503; ze dne 12. dubna 1877 č. 14.149, sb. »Gl. U.« č. 6452); opačně rozhodnutí ze dne 27. ledna 1886 č. 13.765, sb. »Gl. U.« 10.913, ze dne 11. července 1888 č. 8002, sb. »Gl. U.« č. 12.258, ze dne 20. června 1888 č. 6503, sb. »Gl. U.« č. 12.231, jež k platnosti takovéto přípovědi jakožto svatební smlouvy vyžadují formy notářského aktu. Slib věna nebo výbavy se strany osob k tomu povinných není darováním a nemůže proto pro nevděčnosť býti odvolán (roz. ze dne 4. prosince 1877 č. 390, sb. »Gl. U.« č. 6680). Dává-li se dceři výbava (vybytí, Aussteuer), nesluší ji pokládati za část věna, a ani, když se dává na srážku věna, nenabývá manžel vlastnického práva k předmětům sloužícím toliko potřebám manželky (na př. šatstvo, prádlo a pod.) (roz. ze dne 16. listopadu 1850 č. 12.797, sb. »Gl. U.« č. 661). Výbava se vpočítává dle § 788 v podíl povinný a dle § 790 i v zákonný podíl dědický.

Výbor obecní viz Obce (politické).

Výbor okresní viz Okresy.

Výbor superintendenční viz Superintendence.

Výbor synodální.

I. Složení.

Vedle protestantské ústavy církevní volí každá generální synoda (augšpurského i helvétského vyznání) ze středu svého dvě osoby stavu duchovního a dvě osoby světské, jež povolány jsou jakožto výborové synodální fungovati až do té doby, kdy sestoupí se nejbližší generální synoda. Generální synoda volí též stejný počet náhradníků z každého stavu. Po vypršení doby činovní mohou se členové výboru synodálního opětně voliti. Pozbude-li některý člen výboru synodálního způsobilosti vstoupiti do nejbližší synody, podržuje nicméně mandát udělený synodou generální tak dlouho, dokud se nesestoupí nejbližší řádná nebo mimořádná synoda. Výbor synodální ustavuje se volbou předsedy a jest povinen učiniti o tom sdělení vrchní radě církevní.

II. Obor působnosti.

Výboru synodálnímu přináleží:

1. prováděti ve jménu generální synody příkazy od ní uložené, jmenovitě pak usnesení její předložiti vrchní radě církevní, pokud nebyla presidiem synody před skončením synody v předloze oznámena;

2. sestavovati úřední zprávu o synodě generální;

3. výbor synodální jest poradním orgánem vrchní rady církevní;

4. vrchní rada církevní může se dožadovati v každém důležitějším případu dobrozdání výboru synodálního, jenž jest k tomu povinen: v řízení disciplinárním proti superintendentům a výborům superintendenčním, při sdělávání, pokud se týká, při změně stanov zkušebních pro bohoslovce a při usnášeních o kázni církevní;

5. přivolení výboru synodálního potřebí jest, má-li se odročiti svolání řádné synody generální nebo má-li býti svolána synoda generální mimořádná, a konečně vyhledává se přivolení výboru synodálního při opatřeních prozatímních (§§ 138—140 ústavy církevní).